

Susåen ved Gl. Maglemølle

Næstved Kommune er i gang med at undersøge muligheden for at fjerne spærringen ved Gl. Maglemølle i Susåen. Projektet hører under de statslige vandplaner 2021-2027 og er finansieret af Fiskeristyrelsen og EU

Hvad er formålet?

Formålet er, at Susåen skal opnå en bedre naturtilstand og her indgår elementer som fiskearter, vandplanter og vandløbssmådyr.

Opstemningen ved Gl. Maglemølle ligger i Næstved By og laver en opstemning på ca. 2,5 m i Susåen. Det er Danmarks tredje største spærring, når man ser på længden af det bagved liggende vandløbssystem (ca. 400 km).

Hvad er historien?

Der har været flere møller i Suså-systemet, og de meste kendte, der er tilbage, er Holløse Mølle og Gl. Maglemølle. I Susåen ved Næstved by har der været en mølle helt tilbage til Middelalderen, fortidsvist brugt til maling af korn. Den nuværende opstemning blev etableret i 1875 i forbindelse med opførelsen af papirfabrikken Maglemølle. Papirfabrikken blev senere flyttet til havnen i Næstved, og i 1980-81 blev fabriksanlægget revet ned for at give plads til Næstved Kommunes administrationsbygning.

Kranøen med et par krananlæg, kajen og stemmeværket vidner om den aktivitet, der førhen var på lokaliteten.

Hvorfor er stemmeværket en spærring?

En spærring for god økologisk tilstand
Spærringen hindrer trækkende fisk i at vandre fra

Karrebæk Fjord op i Suså systemet. Et system på ca. 400 km vandløb. Det er fisk som havørred, ål, helt, rimte, brakvandsgedde og -aborre. Spærringen forårsager desuden en kunstig opstuvning af vandet i Susåen helt op til Herlufsholm Kostskole. En strækning som under optimale forhold kan rumme flere gydebanks for havørreden, og dermed give liv til en stor bestand af havørreder, som har brug for det strømmende vand for at kunne formere sig.

Omløbsstryg fra 1992

Det tidligere Storstrøms Amt forsøgte tilbage i 1992 at etablere en løsning for bedre fiskepassage ved at etablere et omløbsstryg. Omløbsstryget skulle gøre det muligt for fisk at passere forbi opstemningen og videre op i Susåen. Desværre fungerer omløbsstryget ikke, fordi det er for stejlt og vandets hastighed for høj. Det minder om et norsk fjeldvandløb, og det er danske fiskearter er ikke tilpasset til.

Mere en sø end vandløb

Stemmeværket blokerer i dag for vandet, og det betyder, at Susåen fra spærringen til Herlufsholm broen økologisk set er en mellemting mellem en langstrakt sø end et vandløb. Det giver et levested, hvor vandløbsbiologien ikke rigtig trives. Hverken de dyr og planter som er tilpasset det strømmende vand i vandløb eller dem, som lever i det stillestående vand i søer, har gode forhold.

Hvad skal undersøgelsen belyse?

Med forundersøgelsen ønsker Næstved Kommune at få belyst, forskellige scenarier for hvordan spærringen kan fjernes, og hvilke konsekvenser det vil have. Undersøgelsen forløber fra marts 2024 til april 2025. Det er bl.a. følgende problemstillinger som skal belyses:

Kanosejlads

Der er mulighed for kanosejlads på Susåen fra Veterslev til Næstved. Forundersøgelsen skal afdække, hvordan kanosejladsen vil blive påvirket, hvis spærringen fjernes.

Kulturarven

Sluseportene og kranøen er en del af historien om en papirindustri i Næstved. Forundersøgelsen skal vise, hvordan en sænkning af vandstanden kan ske under hensyntagen til denne kulturarv.

Naturen

Susåen og Rådmandshaven er internationalt beskyttet natur (Natura 2000-område). Forundersøgelsen skal afdække, hvordan en sænkning af vandspejlet vil påvirke de beskyttede naturområder. Der foreta-

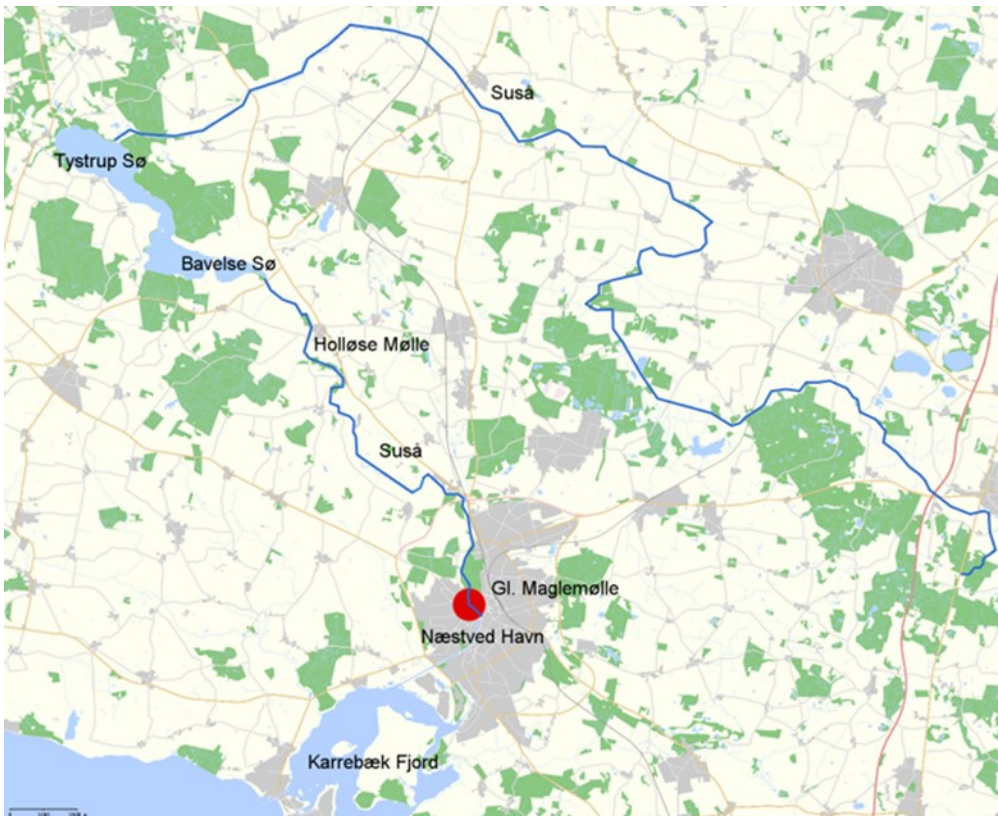
ges desuden en grundig registrering af de nuværende naturtyper og arter i området ved spærringen og i Rådmandshaven f.eks. Isfugl og flagermus.

Forurening og jordbundsforhold

Spærringen ligger ved den gamle fabriksgrund for papirfabrikken Gl. Maglemølle. I forundersøgelsen bliver en evt. forurening på grunden tæt på åen undersøgt. Ligeledes undersøges jordbundsforholdene og risikoen for sætninger, når den kunstige vandspejlshøjde sænkes.

Hvordan kommer Susåen til at se ud, hvis opstemningen fjernes?

Hvis stemmeportene i stemmeværket trækkes op, vil vandstanden i Susåen falde. Mest markant vil det være i Næstved by. Åen og området omkring stemmeværket vil komme til at se anderledes ud end i dag. Vandet i Susåen vil komme til at strømme raskere og give liv til de dyr og planter, der lever i vandløb. Ved Herlufsholm Skole og længere oppe i Susåen vil der ikke være synlige forandringer.

Suså-systemet er ca. 400 km og løber igennem Tystrup Bavelse Søerne. Susåen løber igennem både Faxe, Ringsted, Sorø og Næstved Kommune